

Juloktaven – 29 december 2020

”Mörkret viker och det sanna ljuset lyser redan! (1 Joh 2:8). Under jultiden får vi begrunda inkarnationen, Guds människoblivande, utifrån flera infallsvinklar. Det är ett så stort och livgivande mysterium, att vi ständigt kan lära oss mer och få det belyst på nya och oväntade sätt. I dagens evangelium är det genom Symeons och Jungfru Marias ögon som vi får se på Jesus och på vad hans ankomst till världen kan medföra. Den fromme och rättfärdige åldringen Symeon står som representant för hela det gamla förbundet och dess längtan efter Messias’ ankomst. Han var ledd och inspirerad av den helige Ande och fick inta en privilegierad plats i frälsningshistorien. I hans person är det hela Israel som tar emot sin efterlängtnade Messias. Därför sker detta möte just i templet, den heligaste platsen och centrum för kulten i Israel. Som barn i en laglydig judisk familj skall Jesus omskäras för att lagen skall följas till punkt och pricka. Allt tyder på att man troget vill följa fädernas tradition. Samtidigt är det något helt nytt som sker. Denne Israels Messias kommer med frälsning till alla folk.

När Symeon tar barnet i sin famn och prisar Gud, förkunnas ett nytt och universellt budskap samtidigt som det står helt i överensstämmelse med profeternas djupaste insikt. Därför ber kyrkan varje dag i kompletorium samma lovsång som Symeon uppstämde i Jerusalems tempel: ”Herre, nu låter du din tjänare gå hem, i frid, som du har lovat. Ty mina ögon har skådat frälsningen som du har berett åt alla folk, ett ljus med uppenbarelse åt hedningarna och härlighet åt ditt folk Israel” (Luk: 2: 29-32) Tydligare än så kan man inte betona det oupplösliga bandet mellan judar och hedningar, som gemensamt får ta emot frälsningen genom detta barn. Alla folk får se det ljus, som kan lysa upp hela jorden med kunskapen om Guds härlighet och som hittills varit förbehållet Israel.

När Symeon har välsignat barnet och hans föräldrar – antagligen med den aronitiska välsignelsen – vänder han sig till Maria. Bara det är något uppseendeväckande och nytt. Det är bara till modern, kvinnan, han vänder sig, eftersom hon har fått en enastående viktig plats i Guds frälsningsplan: ”Detta barn skall bli till fall eller upprättelse för många i Israel och till ett tecken som väcker strid – ja, också genom din egen själ skall det gå ett svärd – för att mångas innersta tankar skall komma i dagen” (Luk 2: 34-35). Tydligare än så kan man inte betona Jungfru Marias unika plats i frälsningens drama. Ingen är så djupt förenad med Jesus i hans frälsande uppdrag, som skall leda fram till hans offer på korset, som just Jungfru Maria. Redan nu får hon insikt i att hennes själ skall genomborras av svärdets smärta. Redan vid Jesu omskärelse i templet får vi en föraning om korsets smärta. I Jungfru Maria, Sions dotter, ser vi redan nu ur bilden av kyrkan, det heliga gudsfolk som skall ta emot frälsningen i Jesus men också få delta i hans

smärta. För oss som vågar kalla oss kristna är det vår stora smärta att se att så många avvisar Jesus, ja, att vi själva så ofta sluter oss för hans kärlek. Därför måste vi hela tiden få Jungfru Marias hjälp och uppmuntran att förbli Jesus trogna och stå kvar vid korset, vad som än händer.

Det är ingen tillfällighet att vi just idag firar en av kyrkans martyrer, biskop Thomas Becket. Vi alla – och inte minst jag själv som biskop – behöver ständigt bli påmind om martyrernas trohet mot Jesus. Varje kväll när vi ber kompletorium kan vi påminna oss om Jungfru Maria, vars hjärta blev genomborrat av ett svärd, och om alla andra som gett sitt liv av trohet mot Jesus och hans kyrka. När han som är ”Ljus av Ljus” träder in i vår värld, blir det alltid en konfrontation med mörkret och dess makter. ”Evige och osynlige Gud, du som med det sanna ljuset har skingrat världens mörker, ge oss dina gåvor, så att vi som ljusets barn kan leva i den nåd som tog sin början när din Son på underbart sätt blev människa” (dagens kollektbön).

Varje dag på nytt sätts vi på prov, för att det skall visa sig att vi verkligen är ljusets barn och inte mörkrets. Vi måste bli kvar i den nåd som Jesus har gjort oss delaktiga av, så att vi kan leva i hans ljus och göra de ljusets handlingar som han har berett åt oss. I Johannes’ första brev ser vi vad som är det osvikliga kriteriet på att vi är trogna Jesus och hans ljus: ”Den som älskar sin broder förblir i ljuset och har ingenting inom sig som leder till fall” (1 Joh 2:10). Vi måste bli kvar i Jesus och låta hans ljus lysa upp vårt hjärta, så att det blir helt naturligt för oss att följa hans bud och omsätta det i praktiken. ”Hos den som bevarar hans ord har Guds kärlek i sanning nått sin fullhet. Då vet vi att vi är i honom” (1 Joh 2:5).

Om vi förblir i Jesus får vi del av fullheten i hans kärlek. Det låter otroligt, men det är faktiskt så vi är menade att leva som kristna. Genom det vi är och gör får vi återspegla Jesu egen kärlek i dess fullhet. De icke-kristna har all rätt i världen att förvänta sig detta av oss. Om det ännu finns så många som inte känner Jesus, måste vi fråga oss själva: beror det på att vi inte förblir i Jesus och troget förmedlar hans kärlek? Är vi ljusets barn måste det märkas på något sätt. Vi får tro att denna pandemi kan vara Guds sätt att sätta oss kristna på prov: Är ni kvar i Jesus? Lever ni av hans nåd? Förmedlar ni hans ljus? Just i svåra omständigheter visar det sig vad som finns i människan eller vad som saknas. ”Genom din egen själ skall det gå ett svärd – för att mångas innersta tankar skall komma i dagen”, fick Jungfru Maria höra. Vi ber om hennes förbön att vara hennes Son trogna, också i de svåra stunder när vårt hjärta blir sårat av smärtans svärd. Det är då det visar sig allra tydligast om vi är ljusets barn eller mörkrets barn. Eller är det som Sven Stolpe sade om någon: ”det fanns inget ont i honom, men ingenting annat heller”?

